

Счетоводство и аудит

К.е.н., доцент Ярова Л. Г.

*Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Б. Хмельницького, Україна*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сучасних умовах господарювання система бухгалтерського обліку є цілісною системою знань – наука, теорія та практика, яка виконує в суспільстві одну із центральних функцій управління економікою не тільки в межах підприємства, але й у суспільстві в цілому.

Бухгалтерський облік – один з основних детекторів фінансового стану підприємства і його завданням є забезпечення повною та достовірною інформацією всіх користувачів, зокрема суб'єктів управління – для прийняття раціональних рішень, інвесторів та кредиторів – з метою налагодження співпраці з ними, податкових органів – для нарахування відповідних розмірів податків тощо.

Одним із актуальних питань сьогодення є вирішення організаційних проблем, які включають вибір варіантів регулювання бухгалтерського обліку в Україні, визначення суб'єкта відповідальності за впровадження нормативно-законодавчих актів у повсякденну практику бухгалтера. У зв'язку з цим важливе значення набуває вивчення теоретичних основ, тобто змісту основних категорій і принципів організації бухгалтерського обліку, знання яких є невід'ємною умовою для чіткого розуміння питань практики бухгалтерського обліку.

Питанням реформування бухгалтерського обліку, його уніфікації, гармонізації та стандартизації, їх значення для розвитку бухгалтерського обліку в Україні присвячено праці таких вітчизняних учених: Ф. Бутинця, С. Голова, В. Швеця, О. Петрука, Г. Кірейцева та ін. Зважаючи на безсумнівну цінність наукових досліджень, на нашу думку, питання щодо уточнення окремих положень з методики та організації бухгалтерського обліку мають дискусійний характер, що і обумовило мету дослідження.

Сьогодні Україна йде шляхом євроінтеграції, тому зростає роль і значення бухгалтерського обліку, адже збільшується потреба управління економічною діяльністю на всіх рівнях. Інформація стає продуктом обліку, який необхідний для прийняття управлінських рішень, отже бухгалтерський облік є засобом та функцією управління підприємством. В свою чергу процес управління складається з певних етапів, а саме: планування – облік – аналіз – регулювання тому, грамотна організація обліку – обов'язкова умова успішної та стабільної роботи підприємства [3, с.3–13].

Питання розвитку бухгалтерського обліку відповідно до умов сьогодення та перспективного розвитку економіки країни завжди було, є і буде актуальним. Україна не є винятком з цього правила, а скоріше потребує прориву наукової думки в означеному напрямі.

Україна, як і більшість країн з перехідними економіками, пішла шляхом розроблення національних стандартів, основаних на МСБО.

Важливо, що гармонізацію національних стандартів з МСБО розуміють не як одноразовий акт, а як складний багатоаспектний процес і щодо повноти та порядку відображення різних видів господарської діяльності, і щодо термінів впровадження стандартів, і щодо забезпечення умов їх ефективного використання.

Успіх реформи бухгалтерського обліку багато в чому залежатиме від посилення позицій і координації зусиль професійних організацій бухгалтерів і аудиторів, ефективності їх співробітництва з державними органами. У цілому приведення національних систем обліку і звітності до вимог міжнародних стандартів – це шлях до інтернаціоналізації обліку і його гармонізації, підвищення якості облікової інформації та довіри до неї з боку різних користувачів [4, с.18]. Водночас реформування системи обліку – процес складний і потребує кропіткої роботи законодавців, науковців і практиків. Першочергової уваги потребує наукове обґрунтування, вироблення концепції такого реформування, а вже потім на основі науково - обґрунтованих положень їх узаконення на вищому державному рівні.

Отже, передумовою подальшого розвитку бухгалтерського обліку в Україні у відповідності з вимогами ринкової економіки та євроінтеграції можуть бути: перегляд теоретичних та методичних основ, забезпечення несуперечності національної системи бухгалтерського обліку з загальноприйнятими в світі

підходами, формування моделі співіснування і взаємодії системи оподаткування і бухгалтерського обліку, диференціація вимог до фінансової звітності, кадрове забезпечення, безперервна професійна освіта, активна позиція бухгалтерської спільноти.

Загалом інтеграційні процеси й уніфікація, стандартизація обліку зокрема – явища закономірні і безповоротні, оскільки це вимоги життєвих реалій сьогодення. Питання в тому, як саме ці процеси адаптуються в національному масштабі, якими наслідками супроводжуються і наскільки продуманими є шляхи і методи їх реалізації.

Література:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-14 у редакції від 14.01.2012 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Сайт «Законодавство України». – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік в Україні. Міфологія. Ч.2. / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир, 2010. – 524 с.

3. Голов С. Ретроспективний погляд на реформування бухгалтерського обліку в Україні. Антиміфологія [Текст] / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. - №2. – с. 3-13

4. Кірейцев Г.Г. Методологічні засади формування та розвитку національної системи бухгалтерського обліку в Україні [Текст] / Г.Г. Кірейцев // Вісник ЖДТУ. - №2 (24)